

BULGARA ESPERANTISTO

ORGANO DE LA BULGARA ESPERANTISTA ASOCIO

Rekomendita de la Ministerio de publika instruado per cirkulero № 5677 de 3. II. 1938

KONSTATOJ PRI SEVLIEVO

La ĵus pasinta kongreso en Sevlievo okazis ĉe la cirkonstancoj de ĉiam pli kaj pli leviĝanta intereso al esperanto en nia lando.¹

Efektive, la nova printempo en nia movado, kies hirundo estis la neforgesebla Pazarĝika kongreso, venke marŝis tra la lando ankaŭ ĉi-jare, degeligante la neĝotavolojn de nescio, de malkonfido kaj apatio ĉe la bulgara inteligentularo. Ankaŭ ĉi-jare la bulgaraj esperantistoj per sindona kaj senlaca agado firmigis kaj pliprofundigis la atingiĝojn.

Kion konstatis la kongreso en Sevlievo?

Unua konstato. La membraro grave kreskis. La nombro de la societoj preskaŭ duobliĝis. Malnovaj fortikaĵoj de nia movado, kiel Pleven, Plovdiv, k. a., kie dum la lastaj jaroj niaj societoj vivis anemian vivon kaj preskaŭ agoniis (Plovdiv), aŭ eĉ estis tute likviditaj (Pleven k. a.) nunjare reokupis sian lokon en la movado.

Vere, la nova leĝo pri reregistrigo kaj rekonfirmo de la organizaĵoj en la lando grave malhelpis la organizan vivon de multaj societoj kaj eĉ tute paralizis ĝin. Do tasko de la nova agadjaro estas forigi la formalajn barojn kaj purigi la vojon de la nove-fonditaj kaj fondotaj societoj.

Dua konstato. La kultur-kleriga agado dum la lasta jaro estis multe pli intensa ol antaŭe. La lern-malsato ĉe la junularo ne povis esti kontentigita a) pro manko de lektoroj sufiĉe spertaj kaj b) pro formalaj kaŭzoj, preskaŭ nedependantaj de ni — la esperantistoj.

La ĵus leĝigita regularo pri lektora rajto, kiu antaŭvidas takson de 2000 levoj por ĉiu lektoro, (krom la aliaj postuloj pri la kvalitoj de la lektoro) verŝajne

metos pliajn obstaklojn sur nian vojon. Klare estas, ke dum la venonta jaro ankaŭ en tiu ĉi direkto la Asocio devos fari multege da klopodoj, por ne perdi la atingitajn poziciojn kaj por iri antaŭe.

Tria konstato. La kongreso estis interne bonege organizita. La gvidantaro de la kongreso sukcesis fini la laborkunsidojn tre afereme kaj konservante la bonan tonon kaj la unuecon. Tio ĉi estis tre grava. Aliflanke ni povas rimarkigi, ke estus bone, se venontjare la aranĝontoj de la nova kongreso destinoj pli da tempo al internaj organiz-problemoj.

La kongreso en Sevlievo iom tro galopis! Ni ja ankaŭ ne devus subtaksi kaj malzorgi la emocian flankon de l' jarfesto, kiu flanko estas precipe grava por la novaj geesperantistoj. Ilia sinoferemo meritas pli da atento.

Ni tie ĉi devas substreki, ke al Sevlievo marŝis piede samideanoj de la regionoj de Ŝumen, Asenovgrad, Pleven, kaj eĉ de Sofio.

Tiu ĉi apostola pilgrimado estas tre elokventa!

Ĝi estas termometro de la entuziasmo ĉe niaj pacaj batalantoj. Malmultaj organizaĵoj povas informi pri similaj elmontraĵoj!

Kvara konstato. La lingva nivelo ĉe la kongreso estis sufiĉe alta, ĉiuokaze kelkaj el niaj delegitoj mirigis per sia serioza rilato al la lingvo kaj per la serioza traktado de la metitaj problemoj. Ni citu kiel ekzemplon de esperanta konscio la samideanojn el vil. Varbovka.

Tie ĉi ni devas ĝoje konstati ankaŭ, (Daŭrigo sur paĝo 3-a, malsupre)

P O E Z I O

ORA VOJO

En danco zigzaga
folioj glitadas,
dum vago subbraka
en ili ni vadas.

Jam flavas, purpuras
arbaraj vojetoj,
kaj oro susuras
sub niaj piedoj . . .

La mano amike
en febra man' kuŝas,
aŭtun-romantiko
nevole nin tuŝas.

Printemp' foraromis,
forbrulis somero,
sin fandis fantome
kimer' post kimer'o . . .

Sed kial doloro
kaj tristo aŭtuna?
Antaŭen — kun koro
ardanta kaj juna!

Hilda Dresen kaj Miti

HO, VILAĜO

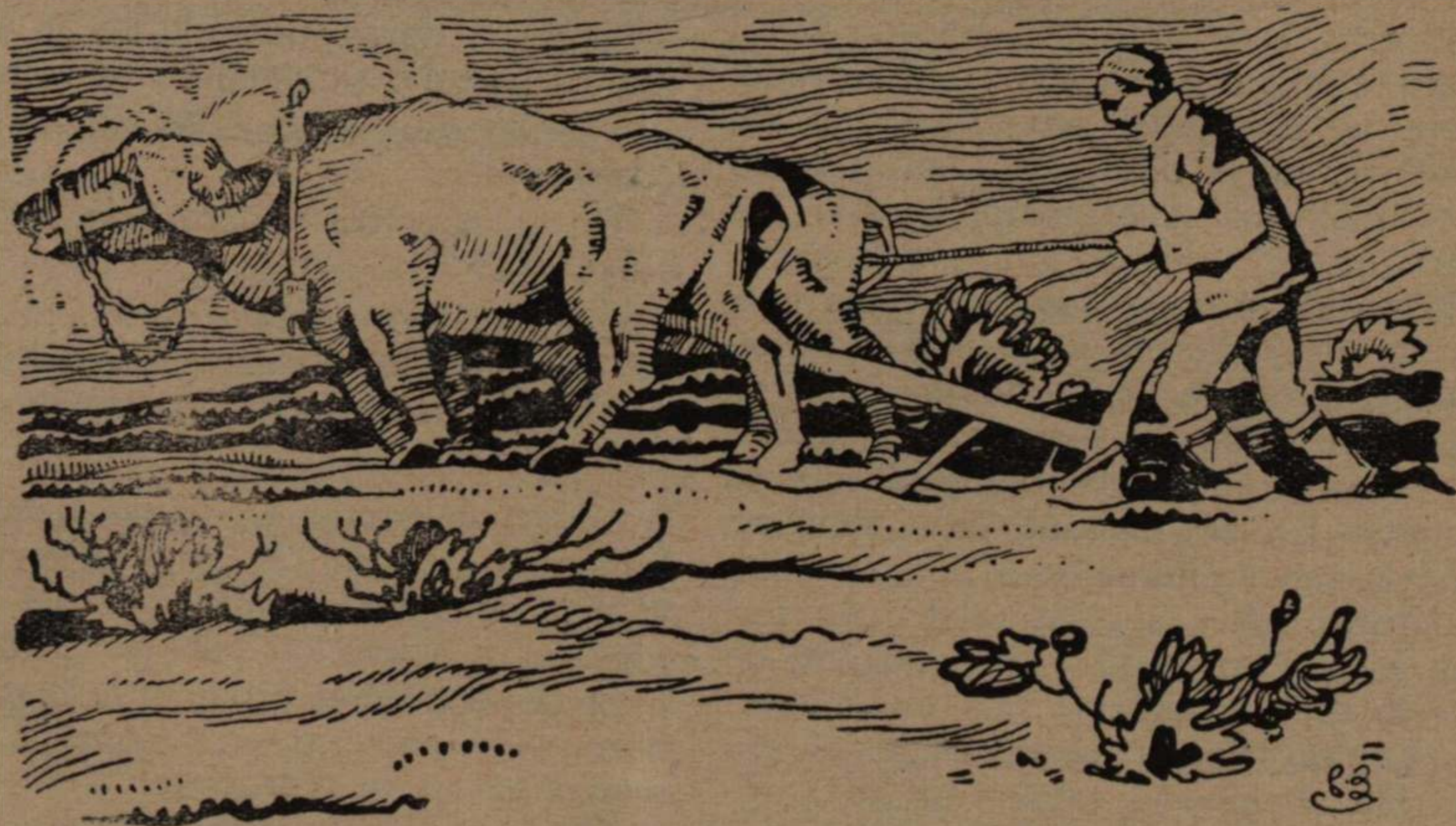
Ho, vilaĝo, priantita de poetoj,
kie estas via idililo?
Kial sin ne portas sur montetoj
de la ŝalm' la dolĉa melodio?

Kial la falĉanto ne plu flutas,
fosantino ne kunludas kante?
Kial plugas kamparanoj krudaj
silentante, ĉiam silentante?

Kial vi malgajas ĉiutage
kaj sopiras peze kaj malĝoje?
Kial viaj filoj ŝanceliĝas vage
tiel velke kaj senvoje?

Ho, vilaĝo, kiun en versa'oj
la poetoj kantas tenervorte!
La mizero premas vin, vilaĝo,
kaj vi vee velkas, velkas morte!

Rinma

PLAĜO APUD MARICA

(Krajona skizo)

Mi sidas sur la bordo de la rivero kaj pentras mian skizon.

Jen — la trankvileco de kelkaj fieraj bovoj estas konfuzita. Ili rigardas mirigite la amason de la banantoj, priaŭskultas la neordinaran bruon kiu regas sur la rivero. Iliaj bovaj cerboj nenion povas kompreni el la neordinara bildo de la rivero.

La grego de la bubaloj restas tute trankvila. Per sia kutima trankvileco, la nigraj sinonimoj de la pacienco remaĉas la herbon kaj per solenaj gestoj renversiĝas en la rivero kune kun la alnaĝintaj ĉirkaŭ ili infanoj.

La plaĝo apud Marica estas en sia bologo.

Supren kaj malsupren, gis kie la okuloj vidas, oni rimarkas sur la brilanta spegulo de la akvo nigrajn kaj ruĝajn punktojn; homajn kapojn kaj dorsojn.

Infanoj, surventre frapadas la akvon, donante al si ŝajnon, kvazaŭ naĝus. Iliaj patrinoj, per stangeto en la mano, jam dum horoj vane invitas ilin eliri el la rivero.

Junuloj moviĝas en la rivero per ĉiuj partoj de sia korpo.

Plenaĝaj viroj vane serĉas profundaĵon apud la kontraŭa bordo; ili trovas fine

tian, atingantan ĝis la brusto, kaj komencas naĝi kiel maristoj. Sed ili baldaŭ konstatas, ke la rapida fluado de la rivero ne permesas al ili antaŭeniri eĉ unu paŝon.

Junulinoj kun bankostumoj timeme montras siajn neĝoblankajn dorsojn al la ardanta suno, eniras timante en la akvon kaj fleksas siajn taliojn antaŭ la okuloj de la sojfantaj pri similaj vidindaĵoj fraŭloj.

La bordo resonas je gajaj paroladoj, kantoj, ludoj per harmoniko, je sen'esaj afablaj invitoj de vendistoj de ĉokolado kaj de kukurbosemoj.

Kaj — super ĉio — la fervora suno, iom pli varma ol necese. Tamen ĝi ne estas granda malfeliĉo. Ĝia varmego estas moligita per la malvarmeta vento, blovanta de nevidebla flanko, traboranta la apudbordajn arbustojn. Ĝi dolĉe karesas la soifantan por malvarmeco haŭton.

Jen — dank' al Dio — la bulgara popolo komencas ŝati la belecon kaj la sanigan influon de la bela naturo!

Ni persone — jes — ni sidas sur la bordo kun flamanta dorso, desegnas nian skizon per krajono, kaj — sen ia videbla kaŭzo, ĝojadas.

D-ro St. Kadiev

KONSTATOJ PRI SEVLIEVO

ke ne ripetiĝis la malpermeso paroli esperante, kiu ĉagrenis nin pasintjare en Pazarĝik. Ĉiuj paroladoj, ĉiuj diskutoj kaj referaĵoj nun okazis en belsona esperanto.

La tielnomita *Somera universitato* rekompencis nin pri la trorapida laborkunsido.

Efektive, nura voĉdono de certa rezolucio ofte restas sen grava efiko. Kelkfoje, ĝi restas papera, t. e. ne estas asimilata de la samideanoj kaj tial restas neplenumata. Male, nia sperto pri la Somera universitato diras, ke la trankvila kaj de-

tala diskutado pri la esperanto problemoj estas tre fruktodona kaj lasas postsignojn.

Ni ŝatus, ke la sperto ĉi-jara pri la Somera universitato estu studita, por ke venontjare ni povu ĝin plibonigi, rearanĝante ĝin.

Konklude: Nian kongreson en Sevlievo kronis sukceso. La kredo ĉe niaj novaj esperantistoj estis firmigita. La malnova fajro ĉe tiuj, kiuj jam laciĝis, ekbrulis kun nova forto.

Ni decidis labori vire dum la nova jaro kaj ni brave plenumos nian decidon!

Okulvitro

EN LA LANDO DE LA FJORDOJ

Vojaĝo tra Islando. — Trans la nordpolusa cirklo. — Erupciantaj vulkanoj meze de la glacio. — La insulo, kie la vivo estas kruda batalo kontraŭ la sovaĝa naturo.

Fine mi ĉirkaŭiris ĝin. Per la ŝtata ŝipo „Esja“. Dum dekkvar tagoj. Po kelkhora halto en ĉiuj havenoj. Po unu semajno gaste en vilaĝo kaj en urbo, ekster la vilaĝo. Mi revenis per alia ŝipo. Kelkajn fojojn mi trapasis la nordpolusan cirklon. Mi vidis verdajn valojn, altajn montojn, fjordojn, naĝantajn glaciojn kaj multon alian. Ĉiu tago estis nova festo por mi.

Kara leganto, prenu la landkarton de Eŭropo kaj rigardu sur ĝin. Sed atentu, la okulo povas trompi vin multloke. Ekzemple Norvegujo. Ĝi estas tiel longa, kiel Eŭropo estas larĝa. Se vi ne kredas, piku ĝian sudan randon sub Oslo kaj turnu la nordan randon ĉirkaŭ ĝi. Vi atingos ĝis Romo. Aŭ la distanco de Sofio al Parizo.

Tiel ankaŭ Islando. Ĝi ŝajnas malgranda insulo, simila al ŝafido aŭ anasido, kies kapeto rigardas supren al Grenlando. Tamen ĝia bordlinio estas multe pli longa ol tiu de Bulgarujo — tutajn 6.000 (ses mil) kilometrojn! Precipe pro ĝiaj multnombraj fjordoj. Post Norvegujo, Islando estas la dua lando de la fjordoj en Eŭropo. Plej multe ĝiaj orientaj, nordaj kaj okcidentaj bordoj estas tranĉitaj.

La fjordoj estas grandaj, longaj golfoj, kaj ĉirkaŭ ili estas montoj tiel altaj, ke oni neniam vidas, kie ili finiĝas, pro la nuboj super ili. Akvoj, rokoj, nuboj, ŝtonoj, multaj ŝtonoj; la insulanoj ne scias kio estas arboj. La plej grandaj fjordoj estas Faxafjörd kaj Breidifjörd en okcidenta Islando. Kaj sennombraj estas la pli malgrandaj. . . Kiel jam konate, la lando kuŝas ĉe la norda polusa cirklo, soleca, forĵetita, rande de la Glacia Oceano. Ĝia surfaco estas granda kiel tiu de Bulgarujo, sed ĝi estas maldense loĝigata kaj tio nur ĉe la bordoj, kaj la internaĵo estas senhoma, dezerta, forlasita.

Lafon erupciantaj vulkanoj, grandiozaj glaciejoj, ŝtonaj kaj sablaj dezertoj, bolantaj sulfuraj vaporoj, varmegaj gejzeroj, pentrindaj akvofaloj, malvarmaj riveroj, betulaj arbaretoj kaj vastaj kampoj regas

super la fundamenta kontrasto de la pejzaĝo. En tiu pejzaĝo vivas loĝantaro, kies nombro apenaŭ superas tiun de mezeŭropa ubro — 118 000. Homoj harditaj de supermezuraj luktoj. Kaj en konstanta forta batalado kontraŭ la sovaĝa naturo kaj kontraŭ la fiŝoriĉa oceano.

Kiel antaŭ la stacidomoj de Finnlando estas amasoj da blankaj senĉelitaj arboj tiel ankaŭ en la havenoj de Islando estas amasoj da fiŝoj, fiŝoj kaj fiŝoj. Kaj tiuj homoj vivas de ĝi kaj sin tenas je antikva miljara kampara kulturo kaj tamen ili utiligas la plej modernajn teknikajn akiraĵojn. Pri la beleco de tiu mirinda lando pri la vivmaniero, pri la moroj kaj kutimoj de ĝiaj loĝantoj kiom ajn multe oni diras, ĝi ĉiam estus malmulta. Ĉar oni devas persone vidi, por senti, por travivi ĝin.

Sed plej okulfrapas la tiea legemono. En Islando oni kvazaŭ naskiĝas kun libro en la mano, kiel en la norvega Bergen kun pluvombrelo kaj en Kopenhago kun biciklo. Ĉiuj islandanoj havas hejman bibliotekon kaj tie nur la idiotoj ne scias legi. Unu el la klarigoj de tiu laŭdinda fenomeno eble estas la fakto, ke tie estas okmonata nigra vintro kaj kvarmonata blanka somero.

Kaj tiu stranga lando apartenas, tamen al la granda Eŭropa kultura kontinento. Meritas estontece tien fari siajn edziĝvojaĝojn, anstataŭ en Italujon aŭ Svisujon. Ĉu al la amparoj malsupre ne estas tro varme, precipe en la someraj 36—40 kiam en tiu sama tempo supre estas 0—6° C!

Oni ne timu, en Islando tute ne ekzistas blankaj ursoj, sed estas nur blankaj arĝentaj noktoj. La homo, kiu donis al Islando ĝian nomon certe estis pesimisto kaj tiu al Grenlando — optimisto. Inter ŝanĝu ilin kaj malaperos la imago pri tiu mirinde bela lando!

Ivan Krestanov

ESPERANTO FORIGAS ĈIUJN BAROJN

Vojaĝo al Nederlando.—„Ni estis akceptitaj kiel fratoj“.—Imitu la ekzemplon de la francaj kaj nederlandaj samideanoj

(Letero al la redakcio)

La sabaton, 4-an de junio, foriris al Nijmegen (Nederlando), dek-kvin Sabataj esperantistoj.

Kiam mi klarigis al niaj grupanoj la diversajn aspektojn de mia projekto, mi plezure konstatis, ke ĉiuj komprenis bone mian celon. Mi ne volis, ke ni vojaĝu juriste, mi ne volis, ke ni karavaniru, ke ni trapasu tra belaj urboj kaj luksaj hoteloj. Mi volis, ke niaj samideanoj akceptu nin tutkore, tutamike en siaj hejmoj. Mi deziris, ke dum kelkaj tagoj ni vivu kiel amkiel ili, ke ni ekkonu iliajn morojn kaj kutimojn. Unuvorte, mi deziris fratan akceptadon.

Mi sendis multajn cirkulerojn. Mi ricevis multe da neaj respondoj. Kun la Nijmegen'aj esperantistoj ni interkompreniĝis rapide, kaj preparis la vojaĝon. Niaj grupanoj interkorespondadis dum kelkaj monatoj, kaj tiamaniere ili komencis interkonatiĝi. Kiam ni elvagoniĝis sur la platformoj de la bela stacidomo en Nijmegen, multaj vizaĝoj estis jam konataj de ni.

Ĉu ni povus priskribi la ĝojon de la veno? Ne! Mi ne estas sufiĉe lerta kaj mi ne trovas vortojn por rakonti tian ĝojon!

Okazis familia akceptado antaŭ la stacidomo, kaj poste ĉiu el ni iris kun sia kostiganto. Grava minuto! Ĉu la akcepto estos tia, kian mi deziris? Ĉu la multaj komencantoj komprenos bone la nederlandajn samideanojn? Gravaj demandoj, kiuj trapasis mian cerbon. Je la kvara ĉiuj grupoj kaj nederlandanoj devis kunveni. Ni atendis senpacience tiun momenton. Kaj ĉi iris, ni iris tra la belega urbo. Neniam mi ne vidis tian vidaĵon. Mi vizitis multajn francajn urbojn, sed mi neniam renkontis tiun bonan tiel belan, kiel Nijmegen!

Kiam ni kunvenis, mi konstatis plezure, ke ĉio iras bone. La „komencantoj“, tiuj, kiuj lernis nian lingvon de post kelkaj monatoj, estis la plej entuziasmaj. Ofte aperis, iliaj frazoj ne estis korektaj, sed

oni komprenis ilin. Praktike ili konstatis la valoron de esperanto.

Dum kvin tagoj ni vivis en Nijmegen. La programo de nia restado, tre bone preparita, plenumiĝis iom post iom. Promenadoj, vizitoj, ekskursoj, intima vespero, kantoj, dancoj, ĉio miksiĝas ankoraŭ en nia cerbo. Oni ne rakontas tian aferon!

Sed, oni devas paroli pri malagrabla momento: la foriro! Multaj nederlandanoj akompanas nin. Oni premas la manojn, oni dankas, oni parolas, oni rigardas sin reciproke, kaj la larmoj fluas, fluas. „Venu, venu en Francujon“ ni ekkrias; kaj la vagonaro ekiras: la manoj skuiĝas, oni svingas la naktukojn, kaj ĉio estas finita. En la kupeoj oni estas silentaj kaj ĉiuj komprenas la gravecon de tiaj vojaĝoj.

Nun ni scias, ke en eksterlando estas homoj, kiuj vivas kiel ni; ni scias, ke esperanto forigas ĉiujn barojn. Ni komprenas nian devon! Ni scias, ke ni devas multe propagandi, por ke ĉiuj homoj interkonatiĝu. Ni komprenas, ke nia vojaĝo estis komenco, ke multaj grupoj devas imiti nin.

Ni trovis en Nijmegen verajn amikojn. Ni estis akceptitaj kiel fratoj, kaj publike ni dankas tutkore ilin. Ni deziras, ke la hodiaŭa escepto estu la morgaŭa regulo.

Tial ni krias al ĉiuj: *imitu nian vojaĝon; interkonatiĝu, laboru por la paco, uzante esperanton en la praktiko!*

H. Micard

Instruisto en Sablé (Francujo)

Rim. de la redakcio

Publikigante la leteron de samideano Micard, ni uzas la okazon komuniki, ke en la ĵus akceptita agadplano de Bulgara Esperanto-Asocio por 1938/39, la C. K. antaŭvidas reciprokajn vizitojn inter bulgaraj kaj najbarlandaj samideanoj: jugoslavoj, rumanoj k. a.

Pri la farotaj aranĝoj ni ĝustatempe informos nian legantaron.

SURVOJE AL SEVLIEVO

(Impresoj)

La posttagmezaj sunradioj de la varmega Julio per miloj da lumgarboj, vibrantaj sur la fenestro, petolas kun ni, deko da gesofianoj. La vagonaro kuregas. Pro rapidego ĝi kantetas klakante kaj senzorge glitas laŭ la vojkurbiĝoj sur la reloj. Haltejoj kaj stacioj unu post la alia restas post ni. Jen estas la stacio Kurilo, post kiu viciĝas kiel rozario tuneloj kun diversa longeco. La veturado estas agrabla.

Jen estas Svoge. La vagonaro pli rapide kuras — sin ŝovante inter a Balkan-montaro — kaj preterkuras la riveron Iskar. Alvenas la nodstacio Mezdra, kaj de ĉi tie ni estas alkondukataj de la nigra raŭpo al Ĉervenbreg. Post ni restas, majeste elstarante, la Vraca-balkano. Nevole ĝi memorigas nin pri la heroaĵo de nia senmorta batalanto kaj poeto Hristo Botev, kiu sin oferis por la libereco de la bulgara popolo kaj patrolando, kune kun sia brava taĉmento. Antaŭ ni etendas sin la Danuba ebenaĵo. La malkovrita vidaĵo, soife observata de niaj scivolaj okuloj, estas senlima. La suno nerimarkeble subiras; malrapide estingiĝas la ruĝa sundisko.

Krepuskas. La blua somervespero ĉirkaŭprenas nin nerimarkeble, ni interparolas kaj ĝojas, pensante, ke denove ni havos la eblon renkontiĝi kun la amikaro kaj kun novaj nekonataj gesamideanoj el ĉiuj regionoj de la lando. Ni malpacienas.

Jen estas la fervojstacio—Pavlikeni. De ĉi tie ni veturas per speciala aŭtobuso, rekte al la kongresurbo Sevlievo. Ĝis tie restas proksimume kvindek kilometroj. Akompanante la bruegon de l' aŭtobusa motoro, en la ĉarma nokto resonas niaj komunaj esperanto-kantoj.

Kia solena nokto!

Super ni palpebrumas miloj da helbrilaj steletoj.

Nokta vento blovetas. Malproksime antaŭ ni aperas la blanka zigzagoforma fadeno de rivero Rosica, naĝanta en lumbrilo. La aŭtobuso portas nin rapide. Fine ni alvenas la revitan Sevlievon. Nin bon-

venigas la lokaj gekaruloj. La urba horloĝo anoncas: duono post la unua en la noktomezo!

Jen eksonas bele nia esperanto. La koroj pulsas vigle. Malgraŭ, ke ni estas lacegaj, ĉiu el ni sentas la forton de tiu ĉi lingvo, kaj ni scias, ke morgaŭ ĝi superverŝos la kongresejon, por enpresigi ankoraŭ unu helan daton en la historion de la esperanto-movado en Bulgario.

Svilen Sokolov

LA BULGARAJ AŬTORITATULOJ RILATAS FAVORE AL NIA LINGVO

La nunjara landkongreso markis gravan supreniron kaj revigliĝon de nia movado.

La kongreso okazis en la malgranda urbeto Sevlievo. Ĝi estis salutita de la urbestro, la regionestro k. a. aŭtoritatulo kaj gravaj reprezentantoj de la kultura organizaĵoj en la urbo.

Per entuziasmoplenaj kaj tre kuraĝigaj vortoj ili bondeziris sukcesan laboron de ni kaj faris ĝustan karakterizon de nia movado.

Ili diris, ke la bulgara popolo delongĵetis for de si la antaŭjuĝon konsiderita kiel patrioton nur tiun, kiu gardas la ŝtatlimojn de la lando. La esperantistoj ankaŭ estas patriotoj, sed sur alia fronto. Laborante sur la kulturkampoj, ili montras al la mondo la veran fizionomion de nia malgranda suferanta Bulgarujo.

Tre bele sonis la paroloj de s-ro reprezentanto de la armeo, kiu diris:

— Mi volus, ke enirante Bulgarujon oni legu ĉe niaj ŝtatlimoj surskribon: Oni parolas esperanton! La samon mi volus vidi sur la brusto de nia policano, ja ĉi sur nia nacia standardo. Krom la lingvo gepatran, ĉiu bulgaro devas scipovi ankaŭ esperanton!

Tre bela estis ankaŭ la esperanta elspozicio kaj la somera universitato, kiuj oni efike preparolis esperantajn propagandoproblemojn.

La kongreso plifortigis nian konvinkon, ke la internacia lingvo vivas kaj venkas.

Boris Golemanov

NI NE FORGESU LA VETERANOJN!

Ni ŝuldas honoron al la patriarkoj de nia enlanda movado. — Kie okazos la landkongreso 1939? Pensoj kaj sugestoj

Jam forbruis la lastaj eĥoj de la nunjara kongreso. Restis nur la rememoroj. La kongresanoj disiris kaj forportis en la koroj la belajn kaj neforgeseblajn rememorojn pri la jubilea festo. Tion mi nekontesteble konstatis persone, dum mia postkongresa vojaĝo tra la lando. Kaj vere, la bulgara esperantistaro rajtas fieri pri la nunjara jubilea kongreso. Ĝi estis zorgo kaj serioze organizita, amase vizitita kaj bonege efektivigita. Ĝian propagandan valoron plej bone taksis la sekvianta neesperantista publiko, amase ĉeestinta la malferman kunsidon en la loka kongresejo.

Estus bone, se ĉiu estonta kongreso diferenciĝus de la ceteraj per io karakteriza, per io propra kaj vere originala. Tion ni jam rimarkis en la lastaj du kongresoj. Se la Pazarĝika kongreso, ekzemple, karakteriziĝas per sia frapanta intimeco, kantemo kaj abunda surstrata propagando, la nunjara reliefigis kiel serioza kaj modele planita manifestacio de la esperantista solidareco, seriozeco kaj disciplino. Okulfrapanta karakterizaĵo estis ankaŭ la modesta komenco de la somera universitato, kies regula daŭrigo estas dezirinda.

La supraj rezonoj konjektigis al mi la ideon, ke la proksima kongreso ligu sian nomon per io, kio restigos neforviŝeblan rememoron ĉe multaj kaj instigos ilin al fidela daŭra laboro por esperanto. Mi celas al la pioniroj de la estinteco. Al la veteranoj, al kiuj ni ŝuldas la nunan pozicion kaj disvastiĝon de nia lingvo en la lando. Al la patriarkoj de la enlanda movado, kiuj, pro sia modesteco kaj pro la peza premo de l' jaroj, aŭ pro nia kondamninda indiferenteco kaj neatentemo, rezignis ĉiujn honorojn kaj forgesite izoligis en siaj loĝlokoj, nepriatentataj de iu ajn. Ni ŝuldas al ili honoron kaj ni ne prokrastu ĝin morti. Mi proponas, ke la vivantaj veteranoj de la unuaj tempoj estu elserĉitaj, zorgo enlistigitaj kaj speciale invititaj al nia estonta

kongreso. Tie ili ĉe speciala ceremonio estu honoritaj antaŭ la esperantista kaj neesperantista publiko. Mi antaŭgustumas la kortuŝan momenton, kiam sur la podio sin montros la blankaj kapoj de la malnovuloj kaj jam maljunuloj, kies jaroj fariĝos stimulo por ĉiuj novuloj, kaj kies estinta laboro plifirmigos la entuziasmon ĉe multaj.

Mi dezirus aŭdi unue, ĉu mia propono trovos ĉies plaĉon kaj ĉu ĝi estos akceptita. La detalojn pri la elserĉo kaj pri la festa ceremonio ni planos kaj pripensos kolektive kun la CK. Mi atendas kaj mi ĝojus, se ni sukcesos revenigi la jam estingiĝantan entuziasmon ĉe la veteranoj kaj plidolĉigi la amaran vivon de la maljuneco per nia deca atento kaj dankemo.

Jen la karakterizaĵo por la estonta kongreso, okazonta en!? Jes, kie ĝi okazos? La nunjara kongreso tion ne montris. Urboj — kandidatoj ne anoncis sin. Kion ni faru? Mi proponas al la Centra Komitato, ke ĝi interrilatu kun la esperantista societo en Pleven kaj penu pesvadi la gesamideanojn, ke la XXVI kongreso okazu en ilia urbo. La juna societo unuigis entuziasmulojn, kies kapablon kaj laboremon mi konas kaj plene fidas. Ili ne timu! Ni ĉiuj estos je ilia dispono. Persone mi ofte povas esti inter ili kaj helpi ilin per konsiloj kaj sugestoj. Nun ili havas speciale favorajn cirkostancojn, kiujn ili uzu kaj elprofitu.

Do, kun la espero, ke nia estonta XXVI okazos en Pleven, ni ĉiuj streĉu la fortojn kaj eklaboru por ĝia efektivigo. Ni ligu ĝian nomon kun la Festo de la veteranoj, kiujn ni ne forgesu, ĉar la estinteco naskis la estantecon kaj ĉi-lasta naskos la estantecon. Ni donu nian estimon kaj dankemon al la antaŭuloj, ĉar ni devas ne forgesi, ke ili estis tio, kio ni nun estas kaj ni fariĝos tio, kio ili nun estas.

Radoslav K. Tričkov
(Vraca)

РЕЗОЛЮЦИЯ НА БЪЛГ. ЕСПЕРАНТИСТИ

Двадесет и петият конгресъ на българските есперантисти въ заседанията си на 17 и 18 юлий 1938 год. въ гр. Севлиево, като направи преценка за вървежа на есперантското движение въ България презъ последнитъ нѣколко години, съ задовољство констатира, че международниятъ помагаленъ езикъ есперанто безспирно се разпространява между всички слоеве на българския народъ и че печели все повече и повече привърженици. Правейки тая констатация, обаче, конгресътъ намира за умѣстно да подчертае, че организацията е напълно неутрална и не може да допусне да се вплетатъ въ нейната чисто културно-просвѣтна дейность елементи отъ такова естество, които сж несъвмѣстими съ нееднократно подчертаваната неутралность на есперантскитъ д-ва по отношение на всички политически и религиозни въпроси. Българскитъ есперантисти заявяватъ, че тѣ, които тридесетъ години сж запазили своя съюзъ отъ всѣкакви чужди на неговитъ цели тенденции, нѣма да позволятъ и за напредъ никому да използва този съюзъ за прокарване на чужди разбирания.

Българскитъ есперантисти заявяватъ, че за тѣхъ е цененъ всѣки български гражданинъ, който изучи и си служи съ международния езикъ есперанто и който приобщи усилията си за постигането на задачитъ на есперантското движение въ България, обаче всѣки единъ есперантистъ, влизайки въ българския есперантски съюзъ, ще трѣбва да знае, че ще остави своитъ политически разбирания и тежнениа вънъ отъ съюза и че може да ги проявява, подъ своя лична отговорность предъ законитъ на страната, навсѣкжде другаде, но не и въ самата организация на есперантиститъ.

Българскитъ есперантисти считатъ, че съ разпространението на международния помагаленъ езикъ тѣ, редомъ съ останалитъ културно-просвѣтни организации, вършатъ великото дѣло за все по-голѣмото културно издигане на българския народъ, което дѣл ни е завещано отъ епохата на възраждането, чрезъ своята дейность тѣ се стремятъ да дадатъ възможность на все по-голѣмъ брой свои сънародници да усвоятъ едно лесно, общодостѣпно и неутрално сръдство за сношение съ външния свѣтъ. Тѣ считатъ, че България трѣбва да намѣри своето заслужено мѣсто въ реда на цивилизованитъ народи въ свѣта и да вземе равноправно дѣлъ въ международния животъ. Тѣ намиратъ, че тъкмо чрезъ възприемането на неутралния международенъ езикъ се запазва достоинството и равноправието на всички нации въ международния животъ и въ международнитъ сношения, докато употребата на отдѣлни избрани национални езици въ тия сношения поставя останалитъ нации (между които и българската) въ подценено и унижено положение.

Девизътъ на българскитъ есперантисти е билъ и си остава: работейки за разпространението на есперанто между българския народъ, да работятъ неуморно и чрезъ есперанто за България, като запознаватъ външния свѣтъ съ българската земя и съ българския народъ, неговата история, неговото настояще, неговия битъ, неговата литература и култура.

Следвайки тия начала на своята дейность, българскитъ есперантисти очакватъ, че българската държава ще оцени правилно тѣхното дѣло и ще имъ дава заслужено съдействие и подкрепа, както нееднократно е правила до сега.

Двадесет и петият конгресъ вмѣнява на всички мѣстни поддѣления на есперантския съюзъ да не се отклоняватъ отъ така начертанитъ основи на есперантското движение въ България и да отстраняватъ всѣки свой членъ, който би се опиталъ да внесе въ дейността на мѣстнитъ дружества прояви отъ всѣко друго естество, чуждо на есперантизма.

На ръководното тѣло на съюза се вмѣнява въ дългъ да изключва незабавно всѣки членъ, който съ своитъ действия въ организацията би внелъ политически тенденции и би проявилъ намѣрение да я отклони отъ нейния ясенъ пжтъ на културно-просвѣтна дейность.

Удоволствие въ колекционерството

Филателията (събирането на пощенски марки) покрай многото нѣща, които изисква отъ своитѣ предани последователи, изисква и владѣнето поне на единъ чуждъ езикъ. За ползата и за значението, което изобщо има владѣнето на чуждитѣ езици, нѣма да говоримъ. Това сж нѣща, за които сж писани томове и чиято голѣма ценностъ едва ли би се намѣрилъ нѣкой да оспори. Събирането на пощенски марки е тѣсно свързано съ познаването на чуждитѣ езици. Какъ бихме могли да разпознаваме марки и да четемъ тѣхнитѣ текстове, ако не познавахме поне латинската азбука? Постояннитѣ справки въ разнитѣ международни списания, каталози и всевъзможни помагала, писани на разни езици, сж всѣкогашниятъ спътникъ на сериозния и истински филателистъ, а всичко това налага да знаемъ чуждъ езикъ.

Предъ видъ на всичко това, азъ още като ученикъ въ прогимназията горѣхъ отъ силното желание да изуча поне единъ чуждъ езикъ, та чрезъ него да влѣза въ контактъ съ свѣтовната филателия. А човѣкъ преследва ли известна цель въ живота, все нѣкога я постига. Ученикъ бѣхъ въ VI класъ на гимназията, когато заехъ отъ единъ приятелъ есперантски учебникъ. Прегледахъ на бързо страницитѣ му и взехъ разрешение отъ приятеля си да задържа за 15 дни учебника. Желанието да уча, което ме бѣше обхванало, бѣ така силно, че още на петия день, следъ като бѣхъ миналъ само петъ уроци (около 150—200 заучени думи) азъ написахъ писма до странство. На петнадесетия день минахъ учебника и го предадохъ на собственика, но упражненията ми въ кжщи продължиха все още съ необикновена упоритостъ, до като почувствувахъ, че напълно съмъ въ състояние да изразявамъ мисълта си. Душата ми бѣ обхваната отъ възторгъ подъ натиска на радостнитѣ чувства, че вече съмъ въ владение на свѣтовния ключъ.

Но сега идва най-интересното и желаното отъ менъ. Жаждата, която горѣше въ душата, все още не бѣ утолена. Желаетъ да получа писма отъ чужденци, желаетъ размѣна на пощенски марки. Дадохъ адреса си въ едно френско и въ едно японско есперантски списания и следъ месецъ бѣхъ засипанъ отъ чуждестранни писма съ най-интересно съдържание. Получавахъ ежедневно и неспирно писма, картички, изгледи, списания, вестници и какви ли не още изненади. Не минаваше день да не донесе пощальонътъ 4—5 писма, което, разбира се, бѣ за менъ само радостъ. Не ми стигаха по 4—5 часа докато прочета тѣзи писма, до като ги разгадаю добре и разбера смислено тѣхното съдържание. Последното въ началото обхващаше възрастта, професията и личния животъ на кореспондента, по-късно то се промѣняше въ обрисуване на бита, традициитѣ, историята, обичаитѣ, културата и много още нѣща изъ живого на чуждия народъ. А още по-голѣмо удоволствие изпитвахъ, когато въ полученитѣ писма намѣрѣхъ нѣкое пакетче или карнетка съ марки, които отъ своя страна приковавахъ вниманието ми да разглеждамъ интереснитѣ имъ нюанси, дълбокитѣ имъ сюжети и тѣхната естетичностъ.

И днесъ продължавамъ кореспонденцията си. Благодарение на есперанто, можахъ да придобия много и отъ различно естество пощенски винетки, отъ които пѣкъ обогатихъ всестранн познанията си. Научихъ нѣща отъ географията, много минали исторически събития, велики и заслужили на човѣчеството люде и то все по пжтя на развлѣчението и удоволствието.

V. V.

Tri rimitaj proverboj

Nur kaj sole per la vorto
ne fariĝas la komforto!

*

Oni la salikon konas —
ke vinberojn ĝi ne donas.

*

Brusto el ŝtono —
kor' el kotono.

Torĉo

ЩЕ ИМАМЕ ЛИ ТАЗИ ЕСЕНЬ КУРСОВЕ?

Една опасност за нашата просвѣтна дейностъ. — Становището на Ц. К. на Българския есперантски съюзъ по новия правилникъ за лекторитѣ

До миналата година организирането на есперантски курсове не представляваше особени и непреодолими трудности. Все пакъ, издействуването на позволение отъ мѣстната административна и полицейска властъ, съпроводено съ набавяне на нѣколко свидетелства, удо товѣрения и документи, освенъ бюрократичния ба вежъ, струваше на инициатора — есперантско д-во, читалище и пр. — една внушителна сума отъ 500—600 лв. за такси и гербови марки.

Само тѣзи, които сж се нагърбвали съ уреждането на курсъ по есперанто знаятъ презъ какви митарства трѣбва да се мине, за да се издействува исканото разрешение.

Ала новиятъ законъ отъ 16. октомврий 1937 г. и последвалиятъ го правилникъ отъ 26. VIII 1938 г. ще парализиратъ напълно нашата просвѣтна дейностъ,

ако бжде дадено тълкувание, че се отнасятъ и за курсоветѣ по есперанто. Нашитѣ самоотвержени, но бедни съидейници по градове, паланки и села не ще смогнатъ да отдѣлятъ по 2000 лв., за да заплатятъ таксата.

Ц. К. на Бълг. еспер. съюзъ е изпратилъ до Министерството на народното просвѣщение едно изложение, съ което иска да не се прилага въпросниятъ законъ по отношение на есперантскитѣ курсове.

Ц. К. се надѣва, че Министерството ще даде тълкувание въ тоя смисълъ.

Резултата отъ своитѣ постѣпки Ц. К. незабавно ще събщи на дружествата и на всички есперантисти.

Ето и самото изложение, отправено отъ Бълг. есперантски съюзъ до М-ра на народното просвѣщение:

БЪЛГ. ЕСПЕРАНТСКИ СЪЮЗЪ
Централенъ Комитетъ

№ 1

23. септемврий 1938 година
София, ул. Алабинъ, 50

До Господина Министра на
Народното Просвѣщение
Тукъ

Господине Министре,

Известно Ви е, че Българскиятъ есперантски съюзъ е една легална организация, която има за целъ да работи за разпространяването и изучаването на международния спомагателенъ езикъ есперанто. Има нѣщо, което сжщественно отличава езика есперанто отъ останалитѣ чужди езици: той не принадлежи на никаква народностъ. Той принадлежи на всѣки човѣкъ и на цѣлото човѣчество. Днесъ вече нѣма споръ за ползата отъ изучаването на този езикъ. Неговото разпространение въ всички страни на земното кълбо е доста голѣмо и безспорно напредва.

Българскиятъ есперантски съюзъ отъ редъ години, неподпомогнатъ отъ никъждъ, на свои собствени сръдства, работи на това благородно поле, като разпространява езика, спомага на желанитѣ да го изучаватъ, ръководи неговото правилно и организирано използване. Всичко това става съ твърде скромни материални сръдства, тъй като въ болшинството си българскитѣ есперантисти сж хора незаможни. Ползата, която принасятъ на нацията българскитѣ есперантисти и тѣхниятъ съюзъ съ своята дейностъ е неоценима. Отъ една страна тѣ способствуватъ за по-голѣма просвѣта и културно издигане на българския народъ, като даватъ възможностъ на

повече хора и то отъ широкитѣ народни маси да изучатъ и си служатъ съ единъ езикъ, чрезъ който да могатъ да се сношаватъ съ чужденци и да четатъ и чужди книги, списания и вестници, а отъ друга страна системно популяризирагъ въ чужбина всрѣдъ всички народи България и нейния народъ.

Въ тази своя дейность есперантиститѣ сж озадачени отъ разпоредбитѣ, дадени съ правилника за прилагането на чл. 4 отъ наредбата законъ за измѣнение и допълнение на бюджета на народното просвѣщение за 1937 година, съ които разпоредби преподавателитѣ въ курсове трѣбва да получатъ специални разрешения отъ Министерството на просвѣщението, свързани и съ заплащането на една твърде висока такса — 2,000 лева.

Централниятъ комитетъ на Българския есперантски съюзъ, като разгле а правилника, по поводъ на постъпили въ съюза запитвания, намѣри, че неговитѣ разпоредби не могатъ да се отнасятъ и до ръководителитѣ на курсове по есперанто, уреждани отъ съюза и неговитѣ поддѣления (мѣстни дружества), тъй като:

1. Съ въпросния правилникъ се цели преди всичко въвеждането на контролъ върху подготвеността на преподавателитѣ въ разни курсове, и то курсове, които подлежатъ на разрешение отъ Министерството на народното просвѣщение, а въ случая курсовѣтѣ за изучаването на есперанто никога не сж били подъ надзора на това министерство, защото въ последното нѣма инспекторъ по есперанто, за да може да дава преценка за подготвеността на есперантскитѣ лектори, както се предвижда въ самия правилникъ.

2. Откриването на курсове по есперанто отъ съюза и отъ поддѣленията му нѣма лукративна цель, а носи чисто културно-просвѣтенъ характеръ, преподаването въ тия курсове е равносилно на публични сказки. Курсовѣтѣ по начало сж безплатни, лекторитѣ не получаватъ възнаграждение, а ако нѣкъде се събиратъ отъ курсиститѣ такси, последнитѣ сж въ съвсемъ минималенъ размѣръ (по около 20 - 30 лева), колкото да се покрятъ разходитѣ по курса: за тебиширъ, прислуга, почистване помѣщението, освѣтление и отопление. Явно е, че едни разпоредби, които предвиждатъ да се плаща такса за разрешително 2,000 лева, предполагатъ курсове отъ съвсемъ друго естество, при които се реализиратъ доходи и печалби, но въ никой случай не могатъ да се отнасятъ и за безплатни курсове съ чисто културно-просвѣтенъ характеръ и лишени отъ лукративенъ елементъ.

За да се продължи безъ смущение досегашната дейность на Българския есперантски съюзъ за разпространение на международния спомагателенъ езикъ есперанто, Централниятъ комитетъ моли почитаемото Министерство да потвърди горното становище на Централния комитетъ и да разясни, че действително разпоредбитѣ на правилника не се отнасятъ и до преподавателитѣ въ курсовѣтѣ по есперанто, уреждани отъ Българския есперантски съюзъ и поддѣленията му.

Приемете, Господине Министре, нашитѣ отлични почитания.

Председателъ: *Ат. Д. Атанасовъ*

Секретарь: *Ем. Стратевъ*

KARA SAMIDEANO,

Via internacia korespondado devas esti enhavoriĉa, interesa kaj varia.

Tre valora kompletigo, kiu konigos al via alilanda korespondanto la bulgaran landon kaj popolon, estas „Bulgara Esperantisto“.

Abonigu vian korespond-amikon al nia gazeto, sendante al la redakcio 30 levojn kune kun lia adreso.

ЦЕНТРАЛЕНЪ КОМИТЕТЪ
на
БЪЛГ. ЕСПЕРАНТСКИ СЪЮЗЪ

30 септемврий, 1938.
София

ОКРЪЖНО № 1

До всички есперантски дружества и отдѣлни есперантисти въ страната.

Драги съидейници,

Следъ отлично посетениятъ 25 юбилеенъ конгресъ на Б. Е. Съюзъ въ Севлиево и всредъ голѣмия интересъ, който българското общество проявява къмъ нашия езикъ и нашето движение, нужно е всички да почнемъ презъ предстоящия сезонъ усилена дейность за събиране плодоветѣ отъ това благоприятно за насъ раздвижване. Централниятъ Комитетъ на Б. Е. Съюзъ, обаче, ще може много малко нѣщо да направи самъ. Нужно е сътрудничеството и координираната дейность на всички есп. дружества въ страната. Въ изпълнение на своята програма за дейность, Ц. К. съобщава на всички дружества и отдѣлни съидейници следното:

1. Въ началото на сезона всички дружества трѣбва да свикатъ общи годишни събрания, въ които да избератъ нови настоятелства, да си съставятъ планъ за работа презъ време на годината и да се занимаятъ съ всички въпроси, свързани съ тѣхния животъ и тѣхната дейность.

2. За координиране на дейността и за постоянна връзка, нужно е, въ най-скоро време, съответнитѣ длъжностни лица на мѣстнитѣ дружества да изпратятъ до Ц. К. едно събито, но изчерпателно сведение, отъ което да се вижда:

а) Съ колко члена почва дружеството новия сезонъ, колко отъ тѣхъ сж редовни въ задълженията си къмъ дружеството и т. н.

б) Проявило ли е дружеството нѣкаква дейность презъ последнитѣ четири месеци и каква именно.

в) Какъвъ е новия съставъ на настоятелството, ако има вече избрано ново такова.

г) Какво възнамѣрява да работи дружеството презъ настоящия сезонъ (курсове, сказки, екскурзии и т. н.).

д) Какво мисли да предприеме дружеството за широкото разпространение на съюзния органъ и за масовото записване на абонати.

е) Споредъ мнението на настоятелството, върху какво най-много трѣбва да обърне внимание Ц. Комитетъ на Б. Е. С. презъ време на предстоящата си дейность.

Полученитѣ сведения ще бждатъ по възможность последователно обнародвани въ съюзния органъ.

Съ поздравъ:

Секретарь: *Емилъ Стратевъ*

Председатель: *Ат. Д. Атанасовъ*

Важно предупреждение

Много наши абонати не сж издължили абонамента си (20 лева) за 1937/38 година.

Отъ справкитѣ, които администрацията ни направи, за да установи причинитѣ за тия неиздължения за минало време, оказа се, че нѣкои абонати сж смѣнили жилищата си, като не сж съобщили новитѣ си адреси и списанието е изпращано безъ да бжде получавано; други — че не желаятъ да получаватъ списанието, ала не сж счели за ну-

ждно да го върнатъ своевременно въ редакцията, съ съответна бележка. Оказа се дори, че В. Esperantisto въ нѣкои случаи е прашанъ на лица, които сж отдавна починали.

Предвидъ на горното и по решение на Централ. Комитетъ, администрацията съобщава, че отъ идния брой 1 на новата годишнина, списанието ще бжде изпращано само на тия стари абонати, които сж изплатили абонамента си за 1937/38 година.

СВѢТЪТЪ Е ЧУДЕНЪ!

Една оригинална карта на цѣлия свѣтъ съ образи

Изработена е за 25-ия юбилеенъ конгресъ на Българския есперантски съюзъ, състоялъ се въ Севлиево това лѣто.

Съставена е отъ *Симеонъ Ст. Хесапчевъ*, учителъ въ Севлиевската смѣсена гимназия, и нарисувана отъ *Койчо Д. Станчевъ*, ученикъ въ сжщата гимназия.

Цѣлото земно кълбо е представено разгнато върху една плоскостъ, която може да се свие въ цилиндъръ, по т. н. Меркаторова проекционна система (паралелитѣ и меридианитѣ сж перпендикулярни едни на други).

океанъ — мощенъ презокеански параходъ.

Въ Южна Америка е нарисуванъ кондоръ, който живѣе по високитѣ скалисти върхове на Андитѣ, по-надолу — гаучо (пастиръ).

Въ Гренландия е нарисувана грамадна бѣла мечка, която достига на дължина до 2·60 м., а на дѣсно — сръднощно слънце и ледени планини.

Най-горе (въ сръдата на картата) е изобразенъ ловъ на китове съ нарочни за целта орждия.

Въ Европа се виждатъ: *Айфеловата*

Върху тази карта сж представени:

Въ Северна Америка: Северно сияние (въ горния лѣвъ жгълъ), северенъ еленъ и северно американски червенокожъ, фери-боотъ, Ниагарскиятъ водопадъ, статуята на Свободата предъ Нюйоркското пристанище, Капитолия въ Уошингтънъ и тройца ковбои.

Къмъ Сръдна Америка се насочва единъ отъ Колумбовитѣ кораби (каравела), съ които безсмъртниятъ генуезецъ достигна о-въ Санъ Салвадоръ, на 12 окт. 1492 год., а сръдъ Атлантическия

кула въ Парижъ, императорскиятъ театъръ въ Берлинъ, парламента въ Хелсинки (Финландия), и „мчится тройка удаля по Волге Матушке зимой“; вижда се образътъ на Пушкина и една отъ високитѣ кули на Кремль.

България е представена съ паметника на Шипка.

Въ Африка се виждатъ: едногърба камила, египетски сфинксъ и пирамида, нилски крокодилъ, африкански слонъ, лѣвъ, жирафа и антилопа.

Въ Азия се виждатъ: горе — моржъ, тюленъ, ескимосъ съ своитѣ кучета, впрѣгнати въ шейна, предъ колибата си; въ срѣдата — китайскиятъ поетъ Ли Тай По (VIII в. сл. Хр.), Конфуций (6. и 5. в. в. пр. Хр.), великата китайска стена, оригиналенъ китайски мостъ, двугърби камили презъ пустинята Гоби (Шамо', въ дѣсно отъ тѣхъ — японски храмъ и японска хубавица въ пѣстро японско кимоно; подъ камилитѣ се вижда Небесниятъ храмъ въ екингъ.

На о-въ Борнео е изоб-азена птицата аргусъ (сродна съ фазанитѣ).

KRONIKO

SENPAGA ANONCADO

La redakcio de „Bulgara Esperantisto“ konscias, ke, por vivi, esperanto devas esti internacie praktikata kaj ĉiuflanke uzata, precipe en la korespondado.

Por ebligi kaj faciligi plej vastan internacian kontaktigon de alinaciaj samideanoj kun la bulgara esperantistaro, „Bulgara Esperantisto“ de nun senpage publikigos korespondanoncojn de ĉiulandaj korespondemuloj.

Gesamideanoj ĉiulandaj! Tuj sendu al ni vian adreson kaj skribu al ni viajn korespond-dezirojn, por ricevi leterojn de la bela lando de la rozoj. Ni senpage publikigos vian anoncon!

Adreso: red. „Bulgara Esperantisto“, str. Alabin 50, Sofia.

Rimarkigo. Ni ne publikigos senpage anoncojn de bulgaraj esperantistoj, ĉar nia gazeto estas ekspedata alilanden nur en tre limigita kvanto, do tia publikigo estus senutila kaj sencela.

La redakcio

RADIO

Samideanoj, sendu leteron aŭ poŝtkarton al la Stokholma radio-stacio, esprimante la deziron, ke okazu pli ofte esperantaj dissendoj. La adreso de la stacio estas: A—B. Radiotjänst, Box 7199, Stockholm.

Въ Австралия се виждатъ: кенгуру, птичечовка и ехидна.

Линията най-долу е южната граница на населеностъта — северната не личи.

Въ долния лѣвъ жгълъ се вижда величествениятъ паметникъ на Свободата въ Севлиево — може би най-хубавия паметникъ на Свободата у насъ.

Звездичкитѣ показватъ, отгдетъ сж получавали кореспонденция севлиевскитѣ есперантисти.

Картата бѣше изложена въ голѣмата есперантска изложба по време на конгреса (16—18. юлий т. г.).

Reveno Krestanov. Forlasinte Islandon la 15. julio n. j., nia samideano Iv. H. Krestanov propagandis kaj paroladis pri Bulgarujo kaj Islando de la fino de julio ĝis mezo de septembro en Aberdeen, Rotterdam, Gand, Bruges, Ostende, Malo-Dunkerques, Luksemburg (kie li partoprenis ankaŭ la jubilean kongreson de la Asocio internacia de turismo) k. a.

Ankoraŭ multloke survoje li estas invitita. En Bulgarujo li estos verŝajne fine de oktobro n. j.

NEKROLOGO

La 3-an de junio mortis nia samideano, la kursgvidanto *Mladen Blažev Iliev*. Tute juna, apenaŭ 24-jara, li nin lasis por ĉiam ĉagreni.

Karega, neforgesebla frato!

Kiu plenigos la vakan lokon forlasitan de vi? Via foresto estos sentata longe.

Sed ni laboros, laborados, por plenumi vian testamenton: pli da klereco, pli da ĝojo, pli da homeco, pli multe da vero, da paco kaj frateco por viaj suferantaj fratoj!

Ni levos apoteoze la adoratan de vi tuthomaran lingvon—esperanton, kaj ĝian signon — la verdan stelon!

Vi dormu trankvile — ni laboros, por plenumi nian promeson antaŭ vi: triumfo de viaj ideoj per la internacia lingvo!

Stejerov
Svištova regiono

De la esperantistoj
kaj abstinenculoj,
liaj kursanoj

Какъ да образуваме есперантско дружество

Отъ много мѣста се получаватъ запитвания относно процедурата по образуването на есперантски дружества.

Тази самоинициатива у нашитѣ неорганизиранни съидейници може само да ни радва. И наистина, въ рамкитѣ на една есперантска организация ние ще можемъ по-лесно да се усъвършенствуваме въ езика, защото ще има съ кого и кжде да говориме на есперанто; нашата пропагандна работа ще бжде плодоносна, защото ще бжде задружна и планова; ще бждатъ спестени много усилия.

За да улеснимъ ония наши съидейници, които искатъ да образуватъ есперантско дружество въ своето населено мѣсто, а не знаятъ какъ да сторятъ това, даваме следнитѣ упътвания:

Въ селища, кждето има поне 6 души есперантисти, могатъ да се образуватъ есперантски дружества. За целта се постъпва така:

Свиква се събрание отъ инициатора и се съставя учредителенъ протоколъ за образуването на дружеството, като се приеме и устава му. Избира се настоятелство. За малкитѣ дружества достатъчно е настоятелство отъ председателъ, секретаръ касиеръ и единъ или двама съветници. Избира се контролна комисия отъ трима души. Приетиятъ уставъ се съ-

ставя въ два еднообразни екземпляра, подписани отъ основателитѣ и приподписани отъ членоветѣ на настоятелството. Подава се заявление за утвърждаване на устава отъ настоятелството на дружеството до съответния областенъ директоръ, който го препраща въ Министерството на вътрешнитѣ работи и народното здраве.

Къмъ заявлението се прилагатъ следнитѣ книжа:

Учредителния протоколъ;

Два броя отъ приетия уставъ;

Списъкъ на членоветѣ учредители;

Списъкъ на членоветѣ отъ настоятелството и контролната комисия съ означение точнитѣ имъ три имена, длъжността която заематъ въ настоятелството, занятието и адреситѣ имъ.

Заявлението се облепва съ сто лева марка за обществено подпомагане. Тази марка се набавя отъ клоноветѣ и агентуритѣ на Българска народна банка.

Утвърждаването става съ заповѣдь, обнародванъ въ „Държавенъ вестникъ“.

Умоляватъ се съидейниците за всѣка подобна инициатива да уведомяватъ съюза.

Въ следния брой на *Bulgara esperantisto* ще дадемъ типовъ уставъ на есперантско дружество.

Излѣзе осмото издание на КУРСЪ ПО ЕСПЕРАНТО ЗА БЪЛГАРИ

отъ АТАНАСЪ Д. АТАНАСОВЪ

Одобрень отъ Българския есперантски съюзъ

До сега сж пласирани въ България 36 хиляди екземпляра отъ тоя учебникъ, който е пригоденъ както за самоуци, така и за курсове.

Цена 20 лева. При ПРЕДПЛАТЕНИ поръчки отъ 5 до 14 екземпляра се прави 25% отстъпка, а отъ 15 екземпляра нагоре — 30% отстъпка.

Доставя авторътъ: Ат. Д. Атанасовъ, София, Гладстонъ 48 (телефонъ 2-15-75).

Суми се изпращатъ най-удобно по ПОЩ. ЧЕКОВА СМЪТКА 4343.

Открива се подписка за новата XX годишнина на сп. Bulgara Esperantisto

По решение на тазгодишния конгресъ на българскитѣ есперантисти, състоялъ се въ Севлиево,

Bulgara esperantisto презъ новата 1938/39 година ще излиза въ удвоень обемъ — 16 страници всѣки месецъ (вмѣсто 8 страници, както до сега), като запази досегашния си абонаментъ — 20 лв. годишно.

По този начинъ Bulgara esperantisto става *най-евтиното списание у насъ*.

Съюзътъ е взелъ мърки да се подобри списването му, като бждатъ привлѣчени за сътрудници най-добритѣ есперантисти отъ цялата страна.

Администрацията на списанието сжшо така е реорганизирана, съ огл дъ да може всѣки абонатъ да го получава всѣки месецъ редовно и безъ закъснение.

Българскиятъ есперантски съюзъ, който издава списанието, не търси печалби отъ него. Редакционниятъ комитетъ сжшо работи безъ да получава каквито и да било заплати или възнагражден я.

Редакцията прави апелъ къмъ всички миналогодишни абонати да подновятъ абонамента си за 1938/39 година, като съ това осигурятъ изданието и дадатъ възможностъ да се осжщ ствятъ проектиранитѣ подобрения.

Български есперантисти!

Направете съюзното списание мощенъ м торъ, който неспирно да тика напредъ нашето дѣло!

Внесете незабавно 20 (двадесетъ) лева абонаментъ за 1938/39 година по чекова смѣтка № 1133, на името на сп. Bulgara esperantisto. ул. Алабинска 50, София.

Едно отъ най-добритѣ излѣзли въ България помагала за изучаване и усвършенствуване на международния езикъ е, безспорно,

Есперантски синтаксисъ

отъ Д-ръ Захари Захариевъ. Цена 22 лв.

Необходимо помагало за всички, които желаятъ основно да се запознаятъ съ граматиката и структурата на езика, за да могатъ правилно да говорятъ и пишатъ.

Доставя се отъ: Българския есперантски съюзъ, Алабинска 50, София.

Сумитѣ изпращайте въ чисти пощенски или гербови марки.

Въ никой есперантски клубъ, въ никой есперантски домъ, въ никоя кантора, канцелария или друго мѣсто, кждето има есперантисти, не трѣбва да липсва

ПОРТРЕТЪТЪ НА Д-ръ ЗАМЕНХОФЪ
гениалния авторъ на международния езикъ.

Художествено изработенъ портретъ на Заменхофъ, размѣръ 30×45 см. за окачване на стена, се доставя отъ Българския есперантски съюзъ, Алабинска 50, София, срещу 10 лева. При поржчка на повече отъ 10 броя — по 6 лв.

Сумитѣ пращайте въ чисти пощенски или гербови марки.

„BULGARA ESPERANTISTO“ —
organo de la Bulg. Esperantista Asocio
Adreso: str. Alabin 50, Sofio,
Bulgarujo. Poŝtĉekkonto: 1133

JARABONO: Enlande — 20 bul. levo
voj, Eksterlande — 2 sv. fr., 4 respond-
kuponoj aŭ egalvaloro, anoncoj: 1 kv.
cm. — 1 levon
RESP. REDAKTORO: P. JORDANOV

Печатница „Художникъ“ — София